

lelovens § 18, lov om prøveforberedende enkeltfag-sundervisning m.v. for voksne § 11, stk. 1, lov om gymnasieskoler og studenterkursus § 21, lov om fritidsundervisning m.v. § 109 og EFG-lovens § 14). Det er meget vigtigt, at disse og andre specialforsøg fortsætter uafhængigt af frikommuneprojektet.

Frikommuneprojektet adskiller sig fra de særlige forsøgsbestemmelser ved at omfatte den samlede kommunale virksomhed. Frikommunearbejdet er samtidig tænkt som en inspiration til at forsøge andre samarbejdsformer og opgaveløsninger, som det allerede i dag er muligt at påbegynde, uden at lovgivning er nødvendig.

5. Vedrørende *lovforslagets økonomiske konsekvenser* bemærkes, at frikommuneprojektet er udgiftsneutral i forholdet mellem staten og kommunerne. Besparelser, som kommunerne opnår ved en mere rationel opgaveløsning, vil således kunne anvendes efter kommunalbestyrelsens beslutning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

ad § 1

Forsøgsperioden for frikommuneprojektet er sat til udgangen af 1989. Der bliver dermed mulighed for at afholde forsøg i hele den kommende kommunale funktionsperiode. Forsøg kan imidlertid også påbegyndes inden, hvis frikommunen ønsker det. Kommunalbestyrelsen i frikommunen kan når som helst bestemme, at et forsøg skal afbrydes. I så fald genindtræder den retstilstand, der var gældende umiddelbart før forsøgets iværksættelse.

Formålsbestemmelsen i § 1 indeholder en kort angivelse af de centrale hensyn bag frikommuneprojektet som helhed. Der kan dog ikke holdes forsøg, som antaster borgernes retssikkerhed, sundhed og velfærd i øvrigt. Det nærmere indhold af denne begrænsende forudsætning kan ikke angives generelt, men må fastlægges i forhold til de konkrete projektforslag. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til lovforslagets § 3 om forsøg med den kommunale styrelseslov.

ad § 2

Indenrigsministeren har med forbehold af folketingets godkendelse udpeget 22 kommuner og 5 amtskommuner som frikommuner.

Udpegningen er foretaget ud fra hensynet til en bred repræsentation af kommuner med forskellig størrelse, struktur og geografisk beliggenhed. Samtidig har det været afgørende, at kommuner med

socialdemokratisk valgte borgmestre og kommuner med borgmestre valgt af de borgerligt-liberale partier (herunder lokale lister) er blevet ligeligt repræsenteret.

ad § 3

Bestemmelsen giver hjemmel til, at indenrigsministeren kan godkende, at regler i den kommunale styrelseslov fraviges med henblik på gennemførelse af frikommuneprojekter.

Bestemmelsen kan anvendes til forsøg med f.eks. udvalgsstrukturen, vederlagsreglerne og reglerne for bevillingsafgivelse.

De regler, der efter lovforslaget ikke kan fraviges, er reglerne om kommunalbestyrelsens styrende funktion og om det enkelte kommunalbestyrelsesmedlems rettigheder. Der kan f.eks. ikke afholdes forsøg med reglerne om beslutningsdygtighed, habilitet, mindretalsbeskyttelse, afstemning, ret til at indbringe sager for kommunalbestyrelsen og ret til protokoller og sagsmateriale. Reglerne om tilsynbeføjelser og revision kan heller ikke fraviges. Der er dog ikke noget i vejen for, at der udformes regler, der stiller videregående krav til revisionen end de krav, der findes i styrelseslovens § 42.

Det er ikke på forhånd givet, at regler, der ikke er nævnt i § 3 som ufravigelige, kan fraviges i enhver henseende. Der kan kun ske fravigelser i det omfang, det er foreneligt med hensynene i forslagens § 1. En fravigelse af styrelseslovens §§ 8 og 9 om offentliggørelse af dagsordener og beslutningsprotokoller vil derfor kun kunne godkendes, når der ønskes afholdt forsøg med en offentliggørelsesmåde, der forbedrer borgernes adgang til at følge kommunalbestyrelsens arbejde.

ad § 4

Bestemmelsen giver en videre forsøghjemmel end den, der er indeholdt i § 80 a i lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v. (skolestyrelsesloven).

Efter skolestyrelseslovens § 80 a kan undervisningsministeren tillade, at en skoles ledelsesform som en forsøgsordning afviger fra skolestyrelseslovens regler.

Medens skolestyrelseslovens § 80 a kun giver hjemmel til at fravige ledelsesformen på den enkelte skole, giver lovforslagets § 4 hjemmel til at fravige de regler i skolestyrelsesloven, der angår hele kommunens skolestyrelse.